

Pràctica

Les classes dels divendres es destinaran a sessions pràctiques relacionades amb l'anterior temari. Es proposa portar professionals de diferents àmbits de l'economia per a pronunciar unes paraules sobre les seves activitats i oferir l'oportunitat als alumnes de plantejar-los qüestions. Es podran realitzar petits treballs de recerca, tant de temes proposats pel Departament d'Economia Aplicada com proposats pels alumnes i acceptats pel departament.

Avaluació

A final del quadrimestre hi haurà un examen escrit. El dia de publicació de les notes hi haurà la possibilitat d'augmentar la nota preparant un treball durant tres hores, dins de l'Escola, sobre un tema proposat pel professor.

Bibliografia

- ALBARRACÍN, J. *et al.*: *La larga noche neoliberal. Políticas económicas de los 80*. Barcelona-Madrid, 1994. Icària. Ise.
- ETXEZARRETA, M. (coord.): *La reestructuración del capitalismo en España, 1970-1990*. Barcelona-Madrid, 1991. Icària. Fuhem.
- GARCÍA DELGADO, J.L. (dir.): *España, economía*. Madrid, 1993. Ed. Espasa Calpe. Biblioteca de economía. Serie manuales.
- GARCÍA DELGADO, J.L. (dir.): *Lecciones de Economía española*. Madrid, 1993. Ed. Civitas.
- PEARCE, D. I TURNER, R. K.: *Economics of natural resources and the environment*. Hemel Hempstead, 1990. Harvester Wheatsheaf.

20255 - HISTÒRIA ECONÒMICA

Objectius

L'assignatura, obligatòria en el pla d'estudis, pretén oferir una visió panoràmica de l'evolució econòmica mundial des del procés de transició de les societats pre-industrials cap a les societats desenvolupades fins als nostres dies. Es presentarà dividida en cinc grans temes en els quals es tractaran tant les visions de conjunt, per destacar els mecanismes que intervenen en l'evolució econòmica i la seva interrelació, com les particularitats específiques de països i grans regions econòmiques, tot aprofitant els continguts dels temes per aprofundir en el coneixement d'un aparell conceptual adequat. El desenvolupament del temari es farà en base a classes teòriques i sessions pràctiques per a cada tema.

Programa

Tema 1 DE LES ECONOMIES PRE-INDUSTRIALS A LES ECONOMIES INDUSTRIALITZADES

1. El model de creixement econòmic pre-industrial:
 - 1.1 La base energètica de l'economia pre-industrial.
 - 1.2 Els desequilibris població-recursos: les crisis de subsistència.
 - 1.3 Les limitacions del model pre-industrial.
2. Revolució industrial i models d'industrialització:
 - 2.1 El canvi en el model energètic.
 - 2.2 Aspectes demogràfics de la industrialització.
 - 2.3 Transformacions en l'agricultura i en les manufactures.
 - 2.4 Noves formes d'organització econòmica.
 - 2.5 Models històrics d'industrialització.
 - 2.6 La formació d'una economia internacional en el segle XIX.

Tema 2 CRISI I TRANSFORMACIONS DE LES ECONOMIES CAPITALISTES

1. La crisi de final del segle XIX:
 - 1.1 La depressió en el sector primari internacional.
 - 1.2 La contracció de la demanda i els problemes de sobreproducció en els països industrialitzats.
 - 1.3 La caiguda del nivell general dels preus.
 - 1.4 Reaccions davant de la crisi: proteccionisme, expansió colonial i processos de concentració empresarial.
2. La Primera Guerra Mundial:
 - 2.1 Aproximació a les causes del conflicte.
 - 2.2 L'economia de guerra i el finançament de les despeses bèl·liques.
 - 2.3 Els costos humans i materials de la guerra.
 - 2.4 El Tractat de Versalles i la remodelació del mapa europeu.
3. La revolució russa i la consolidació del nou estat:
 - 3.1 La guerra civil i el deteriorament de l'activitat econòmica.
 - 3.2 La lenta aplicació d'un nou model econòmic.
 - 3.3 L'assentament del nou estat soviètic.

Tema 3 LA INESTABILITAT ECONÒMICA DEL PERÍODE D'ENTREGUERRES

1. L'economia internacional en la dècada dels anys vint:
 - 1.1 Els problemes econòmics heretats del final de la guerra.
 - 1.2 Les dificultats per a la reconstrucció i per a la reactivació econòmica a Europa.
 - 1.3 La consolidació de l'hegemonia econòmica dels Estats Units.
 - 1.4 La reactivació econòmica general de la segona meitat dels anys vint i els seus límits.

2. La crisi del 1929 i la depressió de començament dels anys trenta:
 - 2.1 El crack borsari i la crisi bancària.
 - 2.2 Interpretacions sobre les causes de la crisi.
 - 2.3 La conversió de la crisi en depressió i la seva difusió a nivell internacional.
3. Reaccions davant de la crisi:
 - 3.1 Polítiques comercials i monetàries en l'àmbit de les relacions internacionals.
 - 3.2 Polítiques nacionals anticrisi: el New Deal als Estats Units i la diversitat de propostes als països europeus.
 - 3.3 Les dificultats de reacció en els països no industrialitzats.
4. Reconstrucció i creixement econòmic a l'URSS:
 - 4.1 La Nova Política Econòmica.
 - 4.2 El debat sobre el model de desenvolupament.
 - 4.3 La col·lectivització de l'agricultura i la industrialització accelerada.

Tema 4 LA SEGONA GUERRA MUNDIAL I LA RECONSTRUCCIÓ ECONÒMICA

1. La Guerra i les seves conseqüències:
 - 1.1 Les potències de l'Eix: l'agressió planificada i el fracàs de les economies de guerra.
 - 1.2 La resposta dels Aliats: la decisiva contribució dels Estats Units.
 - 1.3 Els costos de la Guerra: pèrdues humanes, desplaçaments de població i destruccions materials.
2. La reconstrucció i el nou marc internacional:
 - 2.2 La reafirmació de la primacia econòmica del Estats Units.
 - 2.3 El Pla Marshall i la reconstrucció de l'Europa Occidental.
 - 2.4 La reconstrucció del Japó.
 - 2.5 La creació del bloc socialista sota l'hegemonia soviètica i la reconstrucció de l'Europa Oriental.
3. El creixement sostingut dels anys cinquanta i seixanta a nivell mundial:
 - 3.1 Els acords de Bretton-Woods: els nous organismes internacionals.
 - 3.2 Europa Occidental, Japó i els Estats Units.
 - 3.3 Els països del bloc socialista.
 - 3.4 Les dificultats dels països menys desenvolupats.

Tema 5 L'ECONOMIA INTERNACIONAL EN ELS ANYS SETANTA I VUITANTA

1. Una visió general del període:
 - 1.1 La irregularitat del creixement econòmic.
 - 1.2 Creixement econòmic i aprofundiment de les desigualtats.
 - 1.3 L'enfortiment del paper de l'Estat com agent econòmic.

2. El creixement desigual:
 - 2.1 Desenvolupament tecnològic i hegemonia financera dels països industrials avançats.
 - 2.2 Les limitacions del creixement en les economies de planificació centralitzada.
 - 2.3 L'emergència dels països del sud-est asiàtic.
 - 2.4 La situació econòmica dels països subdesenvolupats.

Bibliografia

Tema 1

- MORI, GIORGIO: *La revolución industrial*. Barcelona, 1983. Ed. Crítica. (Capítol 3: pp. 44-65).
- KENWOOD, A. G.; LOUGHEED, A. L.: *Historia del desarrollo económico internacional*. Madrid, 1989. Ed. Istmo. (Primera part: pp. 21-270).
- WRIGLEY, E. A.: *Cambio, continuidad y azar*. Barcelona, 1993. Ed. Crítica.

Tema 2

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítol 1: pp. 11-52).
- KENWOOD, A. G.; LOUGHEED, A. L.: *Historia del desarrollo económico internacional*. Madrid, 1989. Ed. Istmo. (Primera part: pp. 21-270).

Tema 3

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítols 2 i 3: pp.53-146).
- KENWOOD, A. G.; LOUGHEED, A. L.: *Historia del desarrollo económico internacional*. Madrid, 1989. Ed. Istmo. (Segona part: pp.273-372).

Tema 4

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítols 4, 5 i 6: pp. 147-284).
- MADDISON, A.: *Historia del desarrollo económico capitalista. Sus fuerzas dinámicas*. Barcelona, 1991. Ed. Ariel. (Capítols 5 i 6: pp. 95-139).

Tema 5

- ALDCROFT, D. H.: *Historia económica de Europa, 1914-1980*. Barcelona, 1989. Ed. Crítica. (Capítol 7: pp. 285-319).
- TODARO, M. P.: *El desarrollo económico del Tercer Mundo*. Madrid, 1988. Alianza Universidad. (Capítol 2: pp. 51-91).

Avaluació

Per a l'avaluació de la matèria de l'assignatura es farà un examen escrit en el qual caldrà respondre a diverses qüestions, tant de caràcter pràctic com teòric, referides als continguts exposats a classe al llarg del curs i als continguts de la bibliografia bàsica recomanada. D'aquest exercici es valoraran: el nivell de coneixement dels esdeveniments econòmics corresponents a unes etapes determinades, la correcció en la interpretació d'aquests fets i el domini de l'aparell conceptual en les respostes donades.